

L'horta i l'aigua

Protecció del Medi ambient i la biodiversitat

10

Alumnat

PROJECTES EDUCATIUS

València 2020

+ info

Edita:

Ajuntament de València

Regidoria d'Educació

Projectes Educatius

ISBN:

978-84-9089-303-6

962 084 283 - 962 082 146

sccprojectosed@valencia.es

Índex

1. Introducció	4
2. Objectius	4
3. Activitats	4
3.2. Activitats centrals	5
3.3. Activitats posteriors	12
4. Avaluació	15
5. Bibliografia	16
6. Annexos	17

ESTE QUADERN HO HA TREBALLAT

Nom i cognoms:

Centre educatiu i curs:

1. Introducció

Amb aquest programa educatiu s'estudia el paisatge típic de l'horta valenciana i les transformacions que ha patit al llarg de la seua història. Per a això, es realitza un recorregut guiat i participatiu amb metro per l'Horta Nord amb parades en: Almàssera, Albalat dels Sorells i Rafelbunyol.

2. Objectius

- Conèixer la importància cultural, ambiental, econòmica i social de l'Horta.
- Analitzar l'evolució històrica de l'Horta Nord.
- Descobrir la importància del consum de aliments de proximitat.
- Conèixer la història del "trenet" recorrent part del seu traçat.
- Potenciar l'ús del transport públic.

3. Activitats

Les activitats centrals s'executen amb el personal educador de l'Ajuntament de València, mentre que les posteriors les realitzareu de manera autònoma sota la supervisió del personal docent d'aula.

En aquesta taula trobareu tot el que farem al llarg del programa:

Activitats	Nom de l'activitat	Quins temes treballaràs?	¿Cuánto tiempo?
Activitats centrals	Almàssera L'Horta Valenciana	Història i manera de vida en l'Horta Valenciana. Cultius típics. Consum de proximitat.	50 min.
	Albalat dels Sorells. L'aigua en l'Horta	Construccions típiques: alqueries i barraques. Sistema de reg. Tribunal de les Aigües.	50 min.
	Rafelbunyol Horta en perill	Evolució històrica i futur de l'horta.	50 min.
Activitat posterior	Patrimoni agrícola	Declaració com a sistema important del Patrimoni Agrícola Mundial.	45 min.

L'AIGUA EN L'HORTA. ¿CULPABLE O INNOCENT?

En aquest exercici representareu una sessió, amb judici, del Tribunal de les Aigües. A través d'una dinàmica de rols, descobrireu quin paper us toca representar i tindreu un temps per a prepararel.

A continuació, s'inclou un guió per a la representació i material de suport sobre el Tribunal de les Aigües.

GUIÓ REPRESENTACIÓ

- S'asseuen els síndics en les butaques assignades a cadascuna de les seues huit respectives séquies. En el centre el president; a l'esquerra, Mestalla, Tormos i Rascaña; a la dreta, Quart, Faitanar, Mislata, Favara i Robella.
- L'Agutzil, sol·licita del President la vènia per a iniciar les citacions i flama públicament: "Denunciats de la Séquia de Rascanya!", i acudeixen els denunciats, si n'hi ha, acompanyats pel Guarda de la Séquia.
- El Guarda exposa el cas o presenta al querellant, si hi ha acusador privat. Acaba amb la frase de ritual: "És quant tènia que dir".
- El denunciant exposa el seu cas.
- Quan el denunciant haja acabat, el tribunal dona pas a l'acusat amb la frase de "calle vosté, parle vosté" llavors l'acusat es defensa.
- El President inquiere: "quin te que dir l'acusat?",
- Pasa a defensar-se l'acusat que pot requerir a més la col·laboració dels testimonis.
- El President i membres del Tribunal poden fer-li les preguntes necessàries per a millor informació del cas.
- En presència dels interessats, el Tribunal delibera i sentència. Per a garantir la imparcialitat, en la deliberació no intervé el Síndic de la séquia a la qual pertanyen els litigants; i, també és norma que, si el denunciat pertany a una séquia de la dreta del riu, la sentència la proposen els síndics de les séquies de l'esquerra, o viceversa.
- Si la sentència és condemnatòria, el President el fa amb la frase de ritual: "Aquest Tribunal li condemna a pena i costos, danys i perjuins, en arranament a Ordenances". Si no el Tribunal no considera cap delictes, sentència: "Aquest Tribunal l'absol".
- Les Ordenances de les respectives séquies estableixen les penes per a les diferents infraccions. Han de decidir si la condemna és en forma de multa o com a restricció de l'aigua durant un temps.
- El Tribunal només reconeix i sentència si el denunciat és culpable o innocent.
- S'anota en el Llibre de Registre les dades de cada judici, com: Séquia on es va produir el fet, nom del denunciat i denunciant, motiu de la denúncia, fallada i data.

LA BARRACA

“Era dijous i, segons el costum que datava de cinc segles, el Tribunal de les Aigües anava a reunir-se a la Porta dels Apòstols de la catedral de València... Tota l'horta que tenia greuges que venjar era allí gesticulant i sunyosa, parlant dels seus drets, impacient per soltar davant els síndics o jutges de les set séquies l'interminable rosari de les seues queixes... Sentáronse els set jutges en el vell sofà; va córrer de tots costats de la plaça la gent òrfena per a aglomerar-se entorn del reixat, rebregant els seus cossos suosos, que feien olor de palla i a llana basta, i l'agutzil es va col·locar, rígid i solemne, al costat d'un pal de llança rematat per un ganxo de bronze, símbol de l'aquàtica justícia”

VICENTE BLASCO IBÁÑEZ. “La Barraca” (1898)

“Tribunal de las Aguas” por Bernardo Ferrándiz, en 1865.

L'HORTA EN PERILL

Com exercici final, realitzareu una anàlisi de l'evolució històrica de l'horta valenciana.

Per a això, el personal educador repartirà a cada equip dues notícies sobre l'horta. A partir d'elles heu d'elaborar un mapa conceptual on s'incloga el passat, el present i el futur de la nostra horta:

PASSAT.

"Com era l'horta abans" en relació a: superfície, tipus de cultius, sistema hidràulic, llegat històric o manera de vida.

PRESENT

"Com és la situació actual" segons: usos del sòl, expansió urbanística, contaminació de les aigües, edificacions típiques, biodiversitat, etc.

FUTUR.

"Què podem proposar per a recuperar/conservar l'horta": quines mesures aplicar, valors i avantatges de l'horta per a les pròximes generacions.

MAPA CONCEPTUAL

ANOTACIONS

A series of horizontal dotted lines for taking notes.

3.3. Activitats posteriors

PATRIMONI AGRÍCOLA

En aquesta activitat heu d'investigar el següent titular, publicat per nombrosos migs de premsa a la fi de l'any 2019:

“La FAO reconeix el Sistema de Regadiu Històric de l’Horta de València com un SIPAM”

Per a analitzar la seua informació heu d'accedir al següent enllaç web i contestar a les preguntes que us plantegem a continuació:

<http://www.fao.org/giahs/giahsaroundtheworld/designated-sites/europe-and-central-asia/sistema-de-regadio-historico-de-lhorta-de-valencia/informacion-detallada/es/>

- Què és la FAO?
- Què significa SIPAM?
- Quin és el procediment per a declarar un SIPAM?
- Quines característiques de l'Horta Valenciana s'han tingut en compte per a la declaració?
- Quina importància pot tindre aquest tipus de reconeixement?

Què és la FAO?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Què significa SIPAM?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Quin és el procediment per a declarar un SIPAM?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Quines característiques de l'Horta Valenciana s'han tingut en compte per a la declaració?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Quina importància pot tindre aquest tipus de reconeixement?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Avaluació

De les següents afirmacions, marca el número:

5 si estàs **molt d'acord**, 4 si estàs **bastant d'acord**, 3 si estàs **poc d'acord**, 2 si **no estàs d'acord** i 1 si estàs **totalment en desacord**

1 2 3 4 5

M'ha resultat fàcil seguir les explicacions de l'educador/a

El personal educador dominava els temes tractats

El personal educador ha resolt els dubtes adequadament

El personal educador ens ha motivat i animat a participar

EL programa m'ha aportat nous coneixements

Les sessions han sigut amenes i divertides

M'ha agradat l'ús del material de suport: vídeos, il·lustracions, contes

5. Bibliografia

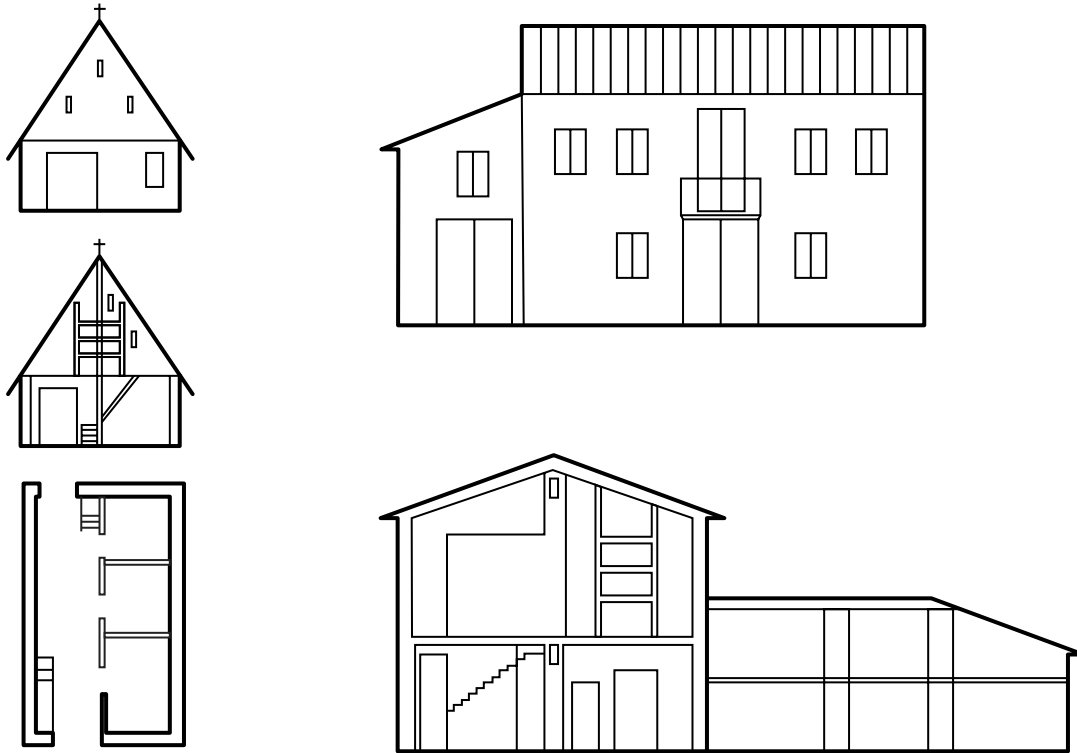
Et proposem continuar aprenent sobre L'Horta Valenciana en:

<http://www.jocdelhorta.es/>

6. Annexos

ANNEX I: ALQUERIA I BARRACA

ANNEX II: PARTS D'UNA SÉQUIA

